

забезпечення (впровадження) 100 відсотків обов'язкового комерційного обліку споживання енергоресурсів (енергії та палива), переходу до використання енергоефективних технологій та обладнання, зокрема через механізм залучення енерго сервісних компаній, реалізації проектів з використанням альтернативних джерел енергії та ін.

Для забезпечення поставлених цілей необхідно розробити комплекс галузевих програм з підвищення енергоефективності, що включає в себе опис конкретних заходів із досягнення поставлених в Енергеичній стратегії і Стратегії сталого розвитку “Україна - 2020” цілей і план впровадження ініціатив із зазначенням строків і відповідальних за їх виконання, а також внести уточнення з огляду на зміну в структурі та динаміці експортно-імпортних операції з паливно-енергетичними ресурсами.

Список використаних джерел:

1. Салашенко Т.І. Особливості оцінки енергоефективності регіонів з позиції забезпечення їх сталого розвитку [Електронний ресурс] / Т.І.Салашенко // Ефективна економіка. – 2012. - №9. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1397>

2. Гелетуша Г.Г. Аналіз енергетичних стратегій країн єс та світу і ролі в них відновлюваних джерел енергії / Г.Г. Гелетуша, Т.А. Железна, А. К. Праховнік // Аналітична записка БАУ №13 – 2015. Режим доступу: <http://www.uabio.org/img/files/docs/uabio-position-paper-13-ua.pdf>

3. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. — Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>.

УДК: 005:620.91

ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Т. М. Орищин

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: oryshchyn.t@gmail.com*

Діючий організаційно – економічний механізм державного управління ресурсним забезпеченням потребує вдосконалення в силу своєї невідповідності цільовому спрямуванню на підвищення забезпеченості енергоресурсами і незалежності країни та її суб'єктів господарської діяльності від закордонних поставок[1].

Глобальна ринкова економіка змінила умови і можливості використання вітчизняних енергетичних корисних копалин, різних видів палива та їх переробки, потенційні запаси яких можуть задовольнити потреби країни в енергоносіях. В зв'язку з цим, для вдосконалення механізму управління енергозабезпеченням необхідно сформуванню новітню концепцію, адекватну

економічним умовам, її принципи, методологічні й методичні підходи та напрями реалізації. Нові підходи передбачають не тільки активізацію видобутку, але й підвищення якості енергоресурсів та їх перетворення в інші ефективні види палива і розробку нових екологічних та економічних технологій використання.

Світовий досвід управління енергоресурсами та історико-економічні тенденції видобутку та використання енергоносіїв в Україні засвідчують, що формування ефективного управління в досліджуваній сфері є процесом, успішний розвиток якого має ґрунтуватися на узагальненні теоретичного та практичного досвіду зарубіжних країн і врахуванні особливостей та можливостей національної економіки[2].

Таким чином, розбудова сучасної незалежної держави неможлива без реформування структури ресурсного забезпечення, формування енергетичної стратегії, виходячи з вітчизняної ресурсної бази, вдосконалення механізму управління нею. Потенційні ресурсні можливості держави використовуються неефективно, що викликано повільним і необґрунтованим впровадженням нових технологій видобутку та переробки мінерального палива. Це, в свою чергу, має негативні виробничі та соціальні наслідки і загрожує національній безпеці в суспільно-політичній сфері. Сповільнення процесів розвитку енергетичної галузі призводить до соціально-економічних та виробничих втрат[3].

Структура енергоспоживання України та повна залежність її економіки від імпорту енергоносіїв об'єктивно вимагають сформулювати нову наукову концепцію управління процесом забезпечення енергоресурсами. За своєю сутністю вона передбачає взаємодію органів влади та виробників палива і енергії з метою надійного функціонування енергетичної системи країни на основі використання власних ресурсів і стабільного забезпечення суб'єктів діяльності необхідними видами палива і енергії, що дозволило б зменшити енергомісткість національної економіки та забезпечити інтеграцію української енергосистеми в європейську [4].

Реалізація обґрунтованої концепції ресурсного забезпечення передбачає визначення основних структурних елементів та принципів здійснення, обґрунтування напрямів вдосконалення структури споживання палива і розширення його різновидів на основі власних природних джерел енергоресурсів, формування методологічних підходів до управління їх використанням. До основних структурних елементів відносяться об'єкти та суб'єкти ресурсозабезпечення національної економіки, які діють на основі системного підходу, неперервності, самозабезпечення та збалансованості. Основу запропонованої концепції визначають сформульовані мета та завдання, визначені етапи та обрані засоби ресурсного забезпечення економіки.

Адекватна відповідь держави на всі виклики, пов'язані із зовнішніми поставками енергоресурсів, має ґрунтуватися на вдосконаленні відповідного організаційно-економічного механізму управління забезпеченням ресурсами. Процес вдосконалення полягає в розширенні використання вітчизняних

енергоресурсів і у розвитку взаємовигідних зв'язків та взаємодії суб'єктів та об'єктів господарської діяльності в енергетичній сфері.

Вдосконалений організаційно-економічний механізм має ґрунтуватися на запропонованій нами науковій концепції, яка враховує наведені нами вимоги та тенденції розвитку всіх елементів технологічного ланцюга від визначення способів та обсягів видобутку паливних корисних копалин, ступеню їх збагачення, варіантів диверсифікації в різні види палива до пошуку екологічно чистих раціональних способів споживання.

Практична реалізація концепції і вдосконалення організаційно-економічного механізму вимагають виявлення передумов відродження паливно-енергетичного комплексу та врахування їх поряд з тенденціями розвитку аналогічних комплексів в інших країнах з метою зменшення залежності національної економіки від імпорту палива.

Список використаних джерел:

1 Экономические подходы к эффективному использованию энергетических ресурсов /А.И.Амоша, В.Г.Федоренко, Н.Г.Белопольский, Д.К.Турченко //Економіка та держава. - 2008. №1 (61). – с.4-7

2 Михайленко І.Д. Політика енергозбереження: потенціальні можливості енергозбереження в Україні /І.Д. Михайленко //Енергозбереження. - 2006. - №1. –с.17-24

3 Пешко А.В. Повышение эффективности использования энергоресурсов Украины: [монография] /Пешко А.В., Белопольский Н.Г., Турченко Д.К. /Киев: СМП «Аверс», 2005. - 56с.

4 Турченко Д.К. Перспективи управління ресурсним забезпеченням енергетичної безпеки України. /Д.К.Турченко //Вісник економічної науки України. - 2007. - №1(11). – с.164-167

УДК 33.338.2

СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ»

М. В. Поленкова

Чернігівський національний технологічний університет

e-mail: matrena@ukr.net

Сучасний етап міжнародної економіки характеризується посиленням процесів глобалізації й регіоналізації в поєднанні з глибинною трансформацією суспільних відносин, актуалізує проблематику раціонального та безпечного природокористування й соціальної рівності у системі сталого розвитку. Радикальні зміни, які відбуваються протягом останніх двадцяти п'яти років суттєво змінили вектор розвитку людської цивілізації. Перед суспільством виникла мережа глобальних проблем, дослідження й вирішення яких потребує